

Дата: 20.01.23

Клас: 4 – Б

Предмет: *Літературне читання*

Вчитель: Лисенко О. Б.

Тема: *Поезія великого Кобзаря. Тарас Шевченко «Рече та стогне Дніпр широкий»*

Мета: ознайомити учнів з біографічними відомостями Тараса Григоровича Шевченка; актуалізувати знання про життєвий і творчий шлях видатного поета; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Хід уроку

Користуйтеся презентацією під час опрацювання даної теми уроку або відео уроком за посиланням:

1. Організаційний момент.

Приготуйте, будь ласка, все, що потрібно для уроку: підручник, зошит, ручку, олівці.

Старанно працюйте. Не забувайте робити хвилинки відпочинку та релаксації під час уроку.

2. Актуалізація опорних знань.

1) Психологічна настанова на урок. Вправа «Подорож».

2) Рухлива вправа для очей.

3) Пригадуємо: *Життєвий і творчий шлях Тараса (продовження).*

Незабаром Тарас став студентом Академії мистецтв. Першу збірку своїх поетичних творів видав 1840 року під назвою «Кобзар». 25 травня 1843 року з Петербурга виїхав в Україну. В лютому 1844 року виїхав з України до Петербурга через Москву. У 1844 р. написав гостро політичну поему «Сон» («У всякого своя доля»), ставши на шлях безкомпромісної боротьби проти самодержавної системи тодішньої Російської Імперії.

5 квітня рада Академії мистецтв видала квиток на право проїзду на Україну. Вже в листопаді 1845 року збори Академії мистецтв у Петербурзі затвердили рішення ради про надання звання некласного художника. 31 березня (12 квітня) 1845 року виїхав із Петербурга через Москву до Києва. Навесні 1846 року прибув до Києва, оселився в будинку.

У квітні пристав до Кирило-Мефодіївського братства. Заарештували 5 квітня 1847 р., відправили до Петербурга й ув'язнили в казематі. Заслали в солдати до Оренбурга. Деяке полегшення становища Шевченка настало навесні 1848 р. унаслідок включення його до складу Аральської експедиції.

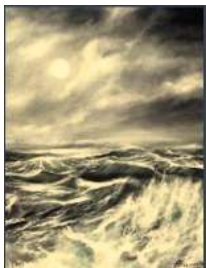
У квітні 1850 р. Шевченка вдруге заарештовано і, після піврічного ув'язнення, запроторено в Новопетровський береговий форт. Звільнено з заслання у 1857 р. Навесні 1858 поет прибув до Петербурга. Влітку 1859 року повернувся в Україну, якої вже 12 років не бачив. До останніх днів свого життя поет перебував під таємним поліційним наглядом. 10 березня 1861 року Шевченко помер.

3. Повідомлення теми уроку.

- *Сьогодні на уроці ми продовжимо знайомство з творами Тараса Шевченка, з творами, які описують красу природи України...*

4. Вивчення нового матеріалу.

1) Читання тексту ст. 99.

Реве та стогне Дніпр широкий,
сердитий вітер завива,
додолу верби гне високі,
горами хвилю підійма.

І блідий місяць на ту пору
із хмари де-де виглядав,
неначе човен в синім морі,
то виринав, то потопав.

Ще треті півні не співали,
ніхто ніде не гомонів,
сичі в гаю перекликались,
та ясен раз у раз скрипів.

Аудіозапис:

<https://www.youtube.com/watch?v=k3d5gUAAaHE>

2) Відповіді на питання за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Прочитай вірш мовчки. Яку пору ночі описано у творі?
- ❖ Які картини постають за рядками кожної строфи вірша?
- ❖ Підготуйся до виразного читання вірша: добери відповідну інтонацію і темп читання кожної строфи.

3) Роздивися репродукції картин-ілюстрацій до відомої поезії, що подані на сторінках цього розділу.

Катерина Штанко.
«Рече та стогне
Дніпр широкий...»

Микола Бурачек.
«Рече та стогне Дніпр широкий...»

Федір Панко. «Рече
та стогне Дніпр
широкий...»

*Як різні митці зобразили грізні сили природи?
Яка з них подобається тобі найбільше?
Спробуй пояснити чому.
За бажанням створи власну ілюстрацію до цього твору.*

4) Знайомтесь – сучасна художниця Катерина Штанко.
Біографія Шевченка в ілюстраціях художниці.

Катерина Штанко

Фізкультхвилинка.

5. Закріплення вивченого.

1) Літературна гра «Хто швидше?».

Знайдіть словосполучення, вжиті в переносному значенні.

Вам допоможуть ці світлини.

Реве та стогне
Дніпр широкий...

Неначе човен... то
виринав, то
потопав...

Сердитий вітер
завива...

Сичі в гаю
перекликались...

І блідий місяць...
із хмари де-де
виглядав...

Та ясен раз у раз
скрипів...

2) Літературна гра «Дієслова».

Випиши всі дієслова з тексту вірша.

реве
стогне
завива
гне
підійма
виглядав

виринав
потопав
не співали
не гомонів
перекликались
скрипів

3) Заповніть таблицю: запишіть стислі відомості.

Назва твору	Реве та стогне Дніпр широкий...
Автор	
Жанр	
Тема	
Головна думка	
Ставлення автора до зображеного	
Мій висновок	

4) Чи знаєш ти, що цей вірш став народною піснею?

Послухай пісню у виконанні юного співака:

<https://www.youtube.com/watch?v=3ty0aWDlyus>

5) Вислови свою думку.

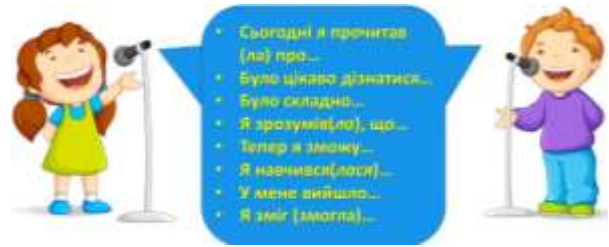

Вислови свою думку.

- ❖ Ти маєш можливість сприйняти цей твір у його відображенні через різні види мистецтва.
- ❖ Що тобі сподобалося більше: читати, слухати, роздивляться чи самому виконувати?
- ❖ Що об'єднує всі ці твори мистецтва?

6. Підсумок.

1) Вправа «Відкритий мікрофон».

2) Домашнє завдання.

Підручник ст. 99-100.

Прочитай вірш. Дай відповіді на запитання. **Вивчи вірш напам'ять.**

Роботи надсилайте на Human або на
ел. пошту **lenusya.lysenko@gmail.com**